ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/21/450

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	18.03.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.02.2021 (registreeritud inspektsioonis 04.03.2021)
Teabevaldaja	Võru Vallavalitsus, aadress: Võrumõisa tee 4a, 65605 Võru e-posti aadress: vald@voruvald.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxx xxxx, Xxxxxxxx Xxxx, Xxxxx xxxx e-posti aadress: xxx.xxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna Võru Vallavalitsus on vaide esitaja teabenõudele vastanud ja selgitanud, et neil puuduvad vaide esitaja poolt soovitud lepingud.
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspektsioonis registreeriti vaie, milles vaide esitaja leiab, et Võru Vallavalitsus ei ole tema teabenõuetele vastanud seaduses sätestatud korras.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitasin 08.01.2021 Võru Vallavalitsusele teabenõude 5-l eratee lõigul lepingute saamiseks. Volikogu materjalidesse tuli eelnõu, kus näidati, et minul on sõlmitud lepingud teede kasutada

andmiseks vallavalitsusega. 12 jaan õhtul oli vallast tulnud meil, et lepingud 3-l teelõigul puuduvad ja need on erateed. 13 jaan volikogu kinnitas valeandmetega eelnõu. 19 jaan. käisin vallamajas kohapeal ja sain ainult ühe lepingu. Dokumendiregistrist 21 jaan. vaatasin järgi ja selgus, et ikkagi on lepingunumbrid ka minu erateedel. Esitasin uuesti teabenõude koos lepingunumbritega, kuid pole siiani vastust saanud. 02.02.2021 helistasin vallamajja lepingute asjus. Paari tunni pärast helistati tagasi ja öeldi, et lepingud on olemas ja võin tulla järgi. Sõitsin vallamajja ja kohapeal selgus, et neid ei ole. Selgitati, et need kuskilgi on. Soovisin kirjalikku vastust, kuid pole veel saanud.

See rikkumine on toonud kaasa volikogu otsuse kinnitamise valeandmetega. Minule toob kaasa valla poolt tee avalikuks kasutuseks andmisega suuri kulutusi ja kitsendusi. Olen esitanud teabenõude korduvalt juba ja käinud ka 2-l korral vallamajas kohapeal.

Soovin ettekirjutuse tegemist soovitud avaliku teabe väljastamiseks, siis saan vastavalt edasi esitada selguste saamiseks dokumendi kindlaks tegemiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Võru Vallavalitsusele laekus 11.02.2021 järelpärimine vaidemenetluses, mille sisuks on Eraisiku vaie Võru Vallavalitsuse tegevuse peale teabenõudele vastamisel. Eraisiku väite kohaselt ei ole vallavalitsus tema 21.01.2021 teabenõudele vastanud ega soovitud lepinguid väljastanud.

Eraisik esitas Võru vallavalitsusele 08.01.2021 teabenõude (registreeritud Võru vallavalitsuse dokumendiregistris 08.01.2021 nr 5-4/96), milles palus saata lepingud, mida ta on sõlminud teede kasutuseks. Eraisik soovis saada lepinguid Tähe teel Mäe kinnistu, Jansoni teel Mäe kinnistu ning Lauga teel Karsnaveere, Tara ja Püti kinnistute osas. Eraisik palus dokumendid esitada esmaspäevaks, 13.01.2021. Võru vallavalitsuse teedespetsialist Xxxx Xxxxxx vastas Eraisiku teabenõudele tähtaegselt 12.01.2021 kirjaga nr 5-4/96-1. Teabenõude vastuses oli märgitud, et tee avaliku kasutamise lepinguid ei ole sõlmitud Tähe tee Mäe kinnistut läbival teelõigul, Jansoni tee Mäe kinnistut läbival teelõigul ning Lauga tee Karsnaveere kinnistut läbival teelõigul. Tara kinnistut ning Püti kinnistut läbivatel teelõikudel on olemas kirjalikult sõlmitud lepingud endise Lasva vallavalitsuse ja Tara ja Püti kinnistute omanike vahel. Teedespetsialist teavitas Eraisikut, et kuna töötab hetkel kodukontoris, ei ole tal võimalik koopiaid lepingutest teha ning lepingutega saab kokkuleppel tutvuda vallamajas.

Teedespetsialistiga kokku leppimata tuli Eraisik lepingutega tutvuma vallamajja 19.01.2021. Kuna teedespetsialist Xxxx Xxxxxxx, kelle käsutuses ja kabinetis teede avaliku kasutamise lepingute kaustad asuvad, polnud sellel hetkel vallamajas, suutis kantseleispetsialist leida ja väljastada Eraisikule Püti kinnistu omanikuga sõlmitud lepingu. Kantseleispetsialist palus Eraisikul pöörduda otse teedespetsialist Xxxx Xxxxxxx poole, et leppida kokku aeg Tara kinnistu lepinguga tutvumiseks.

21.01.2021 esitas Eraisik uue teabenõude (registreeritud Võru vallavalitsuse dokumendiregistris 21.01.2021 nr 5-4/96-3), kus palus uuesti väljastada Jansoni tee Mäe kinnistu leping nr 0177-1, Lauga tee Karsnaveere kinnistu leping nr 0199-2, Oleski tee Mäe leping nr 0200-3 ning Lauga tee Tara kinnistu leping nr 0199-1, kuna Võru vallavolikogu valla tervikteede nimekirja otsuses on nende teede kohta lepingu numbrid märgitud.

Teedespetsialist Xxxx Xxxxx vastas Eraisikule samal päeval (21.01.2021 kiri nr 5-4/96-4) ning

teatas, et seoses Võru vallamajas puhkenud koroonapuhanguga on Võru vallamaja suletud kuni 22.01.2021 ja teedespetsialist teavitas, et on ka ise saanud Covid-19 viiruse positiivse tulemuse, mistõttu on ta eneseisolatsioonis kuni 30.01.2021. Teedespetsialist teavitas Eraisikut, et saab lepingute kohta täpsema vastuse anda alles peale 30.01.2021.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 18 lõike 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Seoses koroonaviirusesse nakatumisega ja vallamaja sulgemisega, ei olnud teedespetsialistil võimalik täita Eraisiku 21.01.2021 teabenõuet viie tööpäeva jooksul. Teede avaliku kasutamise lepingute kaustad asuvad Võru vallamajas teedespetsialisti kabinetis. Seoses vallamajas puhkenud viiruse levikuga oli vallamaja Terviseameti rangel soovitusel esialgselt suletud kuni 22.01.2021, kuid seoses haigestunute lisandumisega pikendati vallamaja kinniolekut kuni 29.01.2021. Sellekohane teave oli avaldatud vallamaja uksel, valla kodulehel ja sotsiaalmeedias.

AvTS § 19 kohaselt võib teabevaldaja teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani, kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul. 21.01.2021 saadetud vastuskirjas teavitas teedespetsialist Eraisikut, et seoses tekkinud erakorralise olukorraga on võimalik teabenõuet täita alates 30.01.2021. Võru vallavalitsus möönab, et antud vastuskiri oleks pidanud sisaldama viidet AvTS §-le 19, mis käsitleb teabenõudele vastamise tähtaja pikendamist. Teedespetsialisti on sellest teavitatud.

Ootamata ära teedespetsialisti Xxxx Xxxxxx eneseisolatsiooni lõppu, esitas Eraisik 28.01.2021 kordusteabenõude (registreeritud Võru vallavalitsuse dokumendiregistris 28.01.2021 nr 5-4/96-5), milles andis teada, et pole saanud vastust kodulehe kaudu 21.01.2021 esitatud teabenõudele.

Teedespetsialist Xxxx Xxxxxx kohtus Eraisikuga vallamajas 02.02.2021 ning koos vaadati üle teede avaliku kasutamise lepingute kaustad, kuid küsitud lepinguid kaustadest ei leitud. Teedespetsialist Xxxx Xxxxxx saatis kohtumisele järgnevalt 03.02.2021 lisaks kirjaliku vastuse teabenõudele (kiri nr 5-4/96-6). Antud vastus mahub pikendatud tähtaja sisse. 03.02.2021 kirjalikus teabenõude vastuses kinnitas teedespetsialist Xxxx Xxxxxx, et Eraisiku poolt küsitud Jansoni tee Mäe kinnistu, Lauga tee Karsnaveere ja Tara kinnistute ning Oleski tee Mäe kinnistu lepinguid kaustadest ei leidnud. Volikogu poolt kinnitatud avalike teede nimekirjas on eelpool nimetatud teelõikude real kirjas lepingu number, mis tegelikkuses ei vasta tõele. Eraisikuga kohtumisel selgitas teedespetsialist, et Teeregister on kuni märtsi alguseni suletud ja sinna tervikteede tabelit esitada ei saa. Teedespetsialist lubas esimesel võimalusel püüda parandused tabelisse sisse viia, et tabeli esitamisel Teeregistrile oleks küsitud teelõigud erateed.

Võru vallavalitsus selgitab, et eelpool mainitud ja vaidlusi tekitanud Võru Vallavolikogu 13.01.2021 otsus nr 247 reguleerib Võru valla avalikult kasutatavate tervikteede nimekirja kinnitamist. Antud otsusega kinnitatud tervikteede nimekiri on mahukas dokument, milles on ära märgitud 3287 teelõigu andmed. Tabelis väljatoodud andmed on kokku korjatud viie endise 2017. aastal ühinenud valla (Lasva, Orava, Sõmerpalu, Vastseliina ja Võru vallad) dokumentidest. Käesolevaks hetkeks on selgunud, et antud dokumentides on ebatäpsusi ning vajalik on korrigeerida volikogu otsusega kinnitatud tervikteede nimekirja. Eraisik on Võru Vallavolikogule 09.02.2021 esitanud vaide nimetatud volikogu otsusega kinnitatud tervikteede nimekirja osaliseks tühistamiseks. Võru Vallavolikogu on pikendanud vaide läbivaatamise tähtaega kuni 14. märtsini 2021.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevaid dokumente.

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse viivituseta kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva (mitte kalendripäeva) jooksul. Sama paragrahvi lõikest 3 tulenevalt arvestatakse teabenõude menetlustähtaegu teabenõude registreerimisele järgnevast tööpäevast. Vaide esitaja esitas esimese teabenõude 08.01.2021, mis registreeriti samal päeval. Kuna 08.01.2021 oli reede, siis hakkas teabenõudele vastamise tähtaeg lugema esmaspäevast 11.01.2021. Seega oli teabenõudele vastamise tähtajaks 15.01.2021, mitte 13.01.2021 nagu vaide esitaja oma teabenõudes märkis.

AvTS § 19 lubab teabenõude täitmise tähtaega pikendada 15 tööpäevani, kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev või teabenõuet on vaja täpsustada. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega tuleb teabenõudjat teavitada viie tööpäeva jooksul.

Teabenõuetele vastamine

Esimese teabenõude esitas vaide esitaja 08.01.2021, millele vastas vallavalitsus tähtaegselt 12.01.2021, kuid soovitud lepinguid ei väljastanud. Vallavalitsuse selgituste kohaselt *teedespetsialist teavitas Eraisikut, et kuna töötab hetkel kodukontoris, ei ole tal võimalik koopiaid lepingutest teha ning lepingutega saab kokkuleppel tutvuda vallamajas.*

AvTS § 17 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue teabenõudja poolt soovitud viisil. Juhud, millal teabevaldaja võib keelduda teabenõude täitmisest teabenõudja poolt soovitud viisil on ära toodud sama paragrahvi lõikes 2. Kuigi teabenõue tuleb täita teabenõudja poolt soovitud viisil ja ajal, ei ole teabenõude täitmata jätmine teabenõudja poolt soovitud viisil õigusvastane kui see ei ole võimalik teabevaldajast mitteolenevatel põhjustel. Andmekaitse Inspektsioon saab valla vastusest aru selliselt, et vallavalitsus oli suletud seoses COVID nakkusega ning töötajad oli suunatud kodusesse karantiini, mistõttu polnud võimalik ka soovitud dokumentidele (mis olid paberkandjal) juurdepääsu ning seega ka võimalik teabenõuet täita. Ka haldusmenetluse käsiraamatus on selgitatud, et seaduses sätestatud menetlustähtaja ületamine ei ole õigusvastane, kui viivitus on tingitud asutusest sõltumatutest asjaoludest.

Siiski pean siinkohal vajalikuks märkida, et juhul kui töötajatele ei olnud siiski kohaldatud karantiini nõuet ning ametnikud töötasid ainult kontaktide vähendamiseks/vältimiseks kodukontoris, siis ei ole lepingute väljastamisest keeldumine põhjendatud ainult põhjusel, et ametnik töötab kodukontoris. Kui ametnikul on võimalik kokkuleppel isikuga kohtuda, siis on ametnikul võimalik ka viie tööpäeva jooksul kontoris käia ja vastavatest dokumentidest koopiad väljastada või kui dokumente ei olnud, siis ka keelduda.

21.01.2021 esitas vaide esitaja vallale uue teabenõude, milles soovis lepinguid, mille numbrid vaide esitaja dokumendiregistrist leidis. Sellele teabenõudele vastas teedespetsialist samal päeval ning teavitas, et on saanud positiivse koroonaproovi vastuse ja on eneseisolatsioonis kuni 30.01.2021. Kuigi see, et üks konkreetne töötaja on haige ei saa olla iseenesest teabenõude tähtaegselt täitmata jätmise põhjuseks, siis antud juhul nähtub valla vastusest, et kogu vallamaja oli kuni 29.01.2021 suletud, mistõttu ei olnud võimalik ka kellegi teisel eeltoodud põhjusel teabenõuet täita.

Ootamata ära teedespetsialisti eneseisolatsiooni lõppu, esitas Eraisik 28.01.2021 kordusteabenõude, milles andis teada, et pole saanud vastust kodulehe kaudu 21.01.2021 esitatud teabenõudele.

Vallavalitsuse selgituste kohaselt *kohtus teedespetsialist Eraisikuga vallamajas 02.02.2021 ning koos vaadati üle teede avaliku kasutamise lepingute kaustad, kuid küsitud lepinguid kaustadest ei leitud. Teedespetsialist saatis kohtumisele järgnevalt 03.02.2021 lisaks kirjaliku vastuse teabenõudele.*

Arvestades asjaolu, et vaide esitaja esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide 03.02.2021 kell 15:17 ning teedespetsialist edastas vaide esitajale kirjaliku vastuse 03.02.2021 kell 16:24, siis oli vaie esitatud enne vallalt teabenõude vastuse saamist. Oma vastuses teabenõudele selgitas teedespetsialist, et vallal vaide esitaja poolt soovitud lepinguid ei ole ning vastavad parandused tehakse esimesel võimalusel ka vastavasse tabelisse.

Eeltoodust tulenevalt loeb Andmekaitse Inspektsioon 03.02.2021 valla poolt vaide esitajale vastuse edastamisega teabenõude täidetuks, millega on vaide ese ära langenud. Kuna vaide esitaja ei ole teabenõudele vastamise osas täiendavaid pretensioone esitanud, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks ning vaie jääb rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel